

PACIOLI

Personeelskosten van ondernemingen en grote verenigingen: boekhoudkundige aspecten

1. Personeelskosten in de boekhouding

Onder personeelskosten wordt verstaan de bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen met betrekking tot de werknemers ingeschreven in het personeelsregister en verbonden met de onderneming door een arbeidsovereenkomst of een stageovereenkomst (art. 91 A. XII en 94 A. VI, koninklijk besluit van 30 januari 2001). De inschrijving in het personeelsregister is voor de meeste werknemers vervangen door de DIMONA-aangifte en bovenstaande definitie moet in die zin aangepast worden in het bewust KB.

De personeelskosten vindt men terug in diverse rekeningen van de groep 62 van de minimumindeling van het algemeen rekeningenstelsel. Ze worden op dezelfde wijze onderverdeeld in de toelichting van de jaarrekening.

620 Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen

De kosten geboekt op de rekening 620 zijn de kosten die gedragen worden door de werkgever voor het loon van zijn personeel. Zij omvatten wedden en lonen, de sommen betaald boven het loon, het vakantiegeld dat uitgesteld loon is.

De rekening 620 wordt verder onderverdeeld in 6200 «Bestuurders en zaakvoerders» (enkel voor de prestaties geleverd in het kader van een arbeidscontract), 6201 «Directiepersoneel», 6202 «Bedienden», 6203 «Arbeiders», 6204 «Andere personeelsleden».

621 Werkgeversbijdragen voor sociale zekerheid

De werkgever betaalt 32,37% (dit percentage verschilt in functie van de paritaire comités) gewone sociale zekerheidsbijdragen aan de RSZ, berekend op het bruto-

loon van de werknemer (voor arbeiders op 108% van het brutoloon).

De bijdragen worden door de RSZ verdeeld aan de verschillende takken van de sociale zekerheid. De werkgever houdt momenteel 13,07% persoonlijke bijdragen in op het brutoloon van de werknemer (voor arbeiders op 108% van het brutoloon), min de «werkbonus» voor lage lonen toegepast op de persoonlijke RSZ-bijdragen.

622 Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen

Het betreft premies en bijdragen door de werkgever gestort ten voordeel van de werknemers: groepsverzekering, hospitalisatieverzekering, verzekering voor geneeskundige verzorging, ongevallenverzekering privé leven, verzekering voor aanvullend pensioen.

623 Andere personeelskosten

Het betreft lasten die de werkgever draagt in verband met het personeel in zijn geheel. De werknemer ontvangt rechtstreeks een betaling. In sommige gevallen moet hijzelf bijdragen in de lasten en soms ontvangt hij enkel een voordeel, zoals bijvoorbeeld de maaltijdcheques. Op deze rekening worden ook andere kosten geboekt die

I N H O U D

- **Personeelskosten van ondernemingen en grote verenigingen: boekhoudkundige aspecten** **1**
- **Juridische en fiscale aspecten van het aandeelhouderschap: u bezit minstens 20%** **7**

rechtstreeks verband houden met het personeel zoals de premies voor ongevallenverzekering.

624 Ouderdoms- en overlevingspensioenen

Het betreft pensioenen of uitkeringen in kapitaal door de werkgever betaald boven het wettelijk pensioen alsook de aanvullende vergoedingen voor brugpensioen waarover U verder meer details vindt.

2. Boekhoudkundige verwerking van bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen (rekening 620)

2.1. Personeelsadministratie in eigen beheer

Het kostenaspect van de verwerking wordt weergegeven door het gebruik van de resultatenrekeningen van groep 62 en de schulden staan in balansrekeningen 45.

De loonstaat:	Brutoloon	1 750	
	Werknemersbijdrage RSZ	(230)	
	Belastbaar	1 520	
	Bedrijfsvoorheffing	(420)	
	Netto loon	1 100	
	Voorschot	(125)	
	Te betalen	975	
	RSZ werkgever	565	

Boeking

Voorschot

4160	Diverse vorderingen	125	
550.0	aan Kredietinstellingen R/C		125

Loonstaat

6200	Bezoldigingen	1 750	
4540	aan Te betalen RSZ		230
4530	Te betalen BV		420
4550	Te betalen lonen		1 100

4550	Te betalen lonen	125	
4160	aan Diverse vorderingen		125

RSZ werkgever

6210	Werkgeversbijdrage RSZ	565	
4540	aan Te betalen RSZ		565

Afwikkeling

4530	Te betalen BV	420	
4540	Te betalen RSZ	795	
4550	Te betalen lonen	975	
550.0	aan Kredietinstelling R/C		2 190

2.2. Personeelsbeheer door sociaal secretariaat

Het sociaal secretariaat overhandigt volgende loonstaat:

Bedienden

Brutolonen	154 504
Ingehouden RSZ	(20 194)
Belastbaar	134 310
Ingehouden BV	(28 788)
Netto te betalen	105 522

Arbeiders

Brutolonen	18 193
Ingehouden RSZ	(2 568)
Belastbaar	15 625
Ingehouden BV	(1 024)
Netto te betalen	14 601

Werkgevers bijdragen RSZ:	Bedienden	50 013
	Arbeiders	6 360
		56 373

Factuur van het sociaal secretariaat dat de RSZ-bijdragen en de bedrijfsvoorheffing betaalt: 108 947 vermeerderd met de beheerskosten tot beloop van 715 + 150 btw of een totaal van 109 812.

Boeking

6202	Bezoldigingen bedienden	154 504	
6203	Bezoldigingen arbeiders	18 193	
6100	Diensten en leveringen	715	
4110	Terug te vorderen btw	150(*)	
6210	Werkgeversbijdragen RSZ	56 373	
4552	aan Te betalen bezoldigingen bedienden		105 522
4553	aan Te betalen bezoldigingen arbeiders		14 601
4400	aan Leveranciers/sociaal secretariaat		109 812(**)

Afwikkeling

4552	Te betalen bezoldigingen bedienden	105 522	
4553	Te betalen bezoldigingen arbeiders	14 601	
4400	Leveranciers/sociaal secretariaat	109 812	
550.0	aan Kredietinstelling R/C		229 935

Opmerkingen

(*) Indien de btw niet aftrekbaar is, wordt ze samen met de hoofdsom op rekening 6100 geboekt.

(**) Indien per balansdatum op de leveranciersrekening van het sociaal secretariaat nog onbetaalde bedragen openstaan die betrekking hebben op bedrijfsvoorheffing of RSZ-bijdragen, dan moeten die bedragen overgeboekt worden op de overeenstemmende rekeningen 453 «Te betalen ingehouden BV» en 454 «Te betalen RSZ-bijdragen». Op die manier staan de fiscale en

sociale schulden op hun plaats op de balans en niet in de handelsschulden.

2.3. Vakantiegeld

2.3.1. Aard van het vakantiegeld

De bezoldigingen, uitkeringen en andere sociale voordelen die in de loop van een volgend boekjaar zullen worden betaald voor diensten die tijdens het boekjaar of tijdens vorige boekjaren zijn verricht moeten ten laste van het boekjaar worden geboekt (art. 33, tweede lid KB 30 januari 2001).

De onderneming of de grote vereniging doet per einde boekjaar een raming van het te betalen vakantiegeld voor de in de loop van het verstreken boekjaar geleverde prestaties door de personeelsleden. De volledige kost, inclusief de werkgeversbijdragen voor sociale zekerheid, moet in rekening worden gebracht (CBN-advies 148-2). In de praktijk zal de schuld wegens vakantiegeld geraamd worden door gebruik te maken van de maximumpercentages door de fiscale administratie vastgelegd.

De gebruikte rekeningen zijn de kostenrekeningen 620 «Bezoldigingen» en een passiefrekening in de schulden op ten hoogste een jaar: 456 «Te betalen vakantiegeld». De term «voorziening» gebruikt door de fiscale administratie is op boekhoudkundig vlak niet correct omdat het hier om een zekere en vaststaande schuld gaat.

Indien de onderneming of de vereniging zich verbonden heeft tot uitbetaling van extra-wettelijk vakantiegeld boven het wettelijk vakantiegeld zal deze bijkomende schuld eveneens opgenomen worden in de rekeningen zoals hierboven uiteengezet.

De berekening, de boekingen en de uitbetaling van het vakantiegeld zijn voldoende gekend. Hierover wordt er verder niet uitgeweid. Een bijzonder geval komt wel aan bod.

2.3.2. Berekening vakantiegeld voor boekjaar dat niet samenvalt met kalenderjaar

Wanneer het boekjaar twee kalenderjaren overlapt moet het vakantiegeld op een andere manier berekend worden.

Eerste geval: boekjaren afgesloten na de betaling van het vakantiegeld van de bedienden in het lopende kalenderjaar (gewoonlijk boekjaren afgesloten na 30 juni). De schuld voor het te betalen vakantiegeld van arbeiders en bedienden wordt berekend op de bezoldigingen die vanaf 1 januari van het lopende kalenderjaar tot en met de datum van afsluiting van het boekjaar werden toegekend.

Tweede geval: boekjaren afgesloten na storting aan de RSZ van de bijdragen voor het vakantiegeld van de arbeiders, doch vóór de betaling van het vakantiegeld van de bedienden.

De schuld voor te betalen vakantiegeld van arbeiders en bedienden wordt berekend:

- op de bezoldigingen die vanaf 1 januari van het lopende kalenderjaar tot en met afsluitingsdatum van het boekjaar werden toegekend aan arbeiders en bedienden;
- op de bezoldigingen die tijdens het pas afgesloten boekjaar, maar nog in het vorig kalenderjaar, aan de bedienden werden toegekend.

Derde geval: boekjaren afgesloten vóór de storting aan de RSZ van de bijdragen voor het vakantiegeld van de arbeiders, verschuldigd op de lonen van het vorige kalenderjaar (gewoonlijk boekjaren afgesloten vóór 30 april). De schuld voor te betalen vakantiegeld van arbeiders en bedienden wordt berekend op de bezoldigingen toegekend aan arbeiders en bedienden tijdens het ganse boekjaar.

(bron: Com.IB 1992, nr. 57/24)

Voor bedienden mag er geen rekening worden gehouden met de bezoldigingen van de werknemers die de onderneming of de vereniging hebben verlaten. Bijzondere regels zijn van toepassing in bepaalde bedrijfssectoren (arbeiders van de bouwnijverheid of uitzendkrachten van de interimkantoren).

2.4. Eindejaarspremies

Indien het boekjaar afsluit op het einde van een kalenderjaar zal de eindejaarspremie meestal juist uitbetaald zijn en er dient geen rekening gehouden te worden met een geraamde kost en een daartegenover staande schuld. Wanneer het boekjaar niet samenvalt met een kalenderjaar moet een pro rata berekend worden op afsluitingsdatum, inclusief sociale en andere bijdragen op de premies.

De boeking wordt gedaan op kostenrekening 620 «Bezoldigingen» met een schuldrekening als tegenpost, bv. 459 «Andere sociale schulden».

2.5. Loonbeslag

Wanneer een personeelslid binnen de wettelijke vastgestelde loongrenzen wordt veroordeeld tot betaling van een schuld door beslaglegging op of door overdracht van het loon, stort de werkgever een deel van het nettoloon op rekening van de schuldeiser. De boeking gebeurt bij de loonverwerking hierboven beschreven.

Beslag

4550	Te betalen bezoldigingen
4890	aan Andere diverse schulden

Betaling aan de beslaglegger

4890	Andere diverse schulden
550.0	aan Kredietinstellingen R/C

2.6. Vrijstelling van storting van een deel van de bedrijfsvoorheffing

In toepassing van de artikelen 275/1 tot 275/7 WIB 1992 zijn bepaalde werkgevers vrijgesteld een deel van de bedrijfsvoorheffing, die verschuldigd is op de belastbare bezoldigingen in de Schatkist te storten, op voorwaarde dat de genoemde voorheffing volledig op die bezoldigingen wordt ingehouden. Hoe wordt dit niet-gestorte deel van de bedrijfsvoorheffing in de boekhouding verwerkt? De volledige inhouding wordt volgens de normale regels uitgevoerd en de rekening 453 «Te betalen voorheffing» wordt gecrediteerd. De vrijstelling ten gunste van de werkgever wordt als volgt geboekt:

453	Te betalen voorheffing
740	aan Bedrijfs subsidies

3. Werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid (rekening 621)

Naast de gewone bijdragen voor sociale zekerheid bestaan er ook bijzondere bijdragen waarvan sommigen niet rechtstreeks bestemd zijn voor de verschillende taken van de sociale zekerheid en andere slechts in bepaalde omstandigheden verschuldigd zijn. De bijzondere bijdragen kunnen zowel ten laste van de werkgever als ten laste van de werknemer vallen of gedeeltelijk van ieder van hen. De boekhoudkundige verwerking van de werkgeversbijdragen voor sociale zekerheid gebeurt bij de loonverwerking (cf. *supra* nrs. 2.1 en 2.2.) of afzonderlijk daarvan.

Met als doel de loonkosten voor de werkgevers te verlagen en de werkgelegenheid te bevorderen, heeft de werkgever een aantal maatregelen genomen om de werkgeversbijdragen te verminderen. Deze verminderingen zijn structureel of op een doelgroep gericht.

De rechtstreekse verminderingen van bijdragen worden niet afzonderlijk geboekt maar afgetrokken van de totale bijdragen.

Indien echter de RSZ bepaalde kosten terugbetaalt aan de werkgever, zoals dit het geval is voor kredieturen, worden de terugbetaalde bedragen geboekt op een rekening 743 tot 749 «Diverse bedrijfsopbrengsten» (CBN-advies 105-4).

4. Werkgeverspremies voor buitenwettelijke verzekeringen (rekening 622)

4.1. Groepsverzekering

Een groepsverzekering heeft tot doel een kapitaal op te bouwen via premiebetalingen ofwel enkel door de werkgever of gedeeltelijk door de werkgever en de werknemer. Het kapitaal zal uitbetaald worden aan de werknemer zelf op het einde van zijn loopbaan, naar aanleiding van zijn op pensioenstelling of bij overlijden aan zijn rechthebbenden.

De bijdrage van de werknemer komt in mindering van zijn nettoloon en wordt bij de loonverwerking als volgt geboekt:

455	Te betalen lonen
459	aan Andere sociale schulden

Op de werkgeversbijdragen in de groepsverzekering is een verminderde bijzondere RSZ-bijdrage verschuldigd.

Boeking van de werkgeversbijdragen:

621	Werkgeversbijdragen sociale zekerheid
622	Werkgeverspremies extralegale verzekeringen
454	aan Te betalen RSZ
459	aan Andere sociale schulden

4.2. Andere extralegale verzekeringen

In het kader van een groepsverzekering of los daarvan kan de werkgever ook andere extralegale collectieve voordelen voorzien zoals een hospitalisatieverzekering, een verzekering voor medische kosten of een invaliditeitsverzekering. Op de stortingen die werkgevers verrichten om hun personeelsleden extralegale voordelen van ouderdom of vroegtijdige dood te verlenen wordt een verminderde bijzondere RSZ-bijdrage van 8,86% geheven (art. 38, §3ter van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid).

Opmerking: de premies voor aansprakelijkheidsverzekering van het personeel worden niet geboekt in de rekening 622 maar wel in de rekeningen van groep 61 «Diensten en leveringen».

5. Andere personeelskosten (rekening 623)

5.1. Maaltijdcheques

De maaltijdcheque is een bijdrage van de werkgever in de kosten van het middageten van de werknemer. Het is uitgegroeid tot een ruim verspreid extralegaal voordeel. Het aantal toegekende maaltijdcheques moet overeenstemmen met het aantal gepresteerde werkdagen van de werknemer en indien welbepaalde voorwaarden vervuld zijn, is het voordeel vrijgesteld van RSZ-bijdragen en van belasting voor de werknemer. De maximale zichtwaarde van een maaltijdcheque bedraagt momenteel 7 euro en de werknemer moet minimaal 1,09 euro bijdragen.

Verskillende methodes zijn mogelijk voor de verwerking in de boekhouding.

Eerste methode: kasrekening

Voorbeeld: de werkgever koopt 100 maaltijdcheques tegen 7,00 euro stuk, betaalt 5% of 35 euro administratiekosten aan de leverancier + 21% btw daarop of 7,35 euro. Totaal factuur: 742,35 euro.

Bij aankoop wordt geboekt:

5750	Kas maaltijdcheques	700,00	
6100	Diensten en leveringen	35,00	
4100	Terug te vorderen btw	7,35(*)	
4400	aan Leveranciers		742,35

(*) indien de btw niet recupereerbaar is wordt ze op kostenrekening 6100 geboekt.

In de maand worden 28 maaltijdcheques uitgedeeld waarvoor de werknemers $28 \times 1,09 = 30,52$ euro bijdragen. Het verschil of $28 \times (7,00 - 1,09) = 165,48$ euro wordt dus door de werkgever gedragen. Na de loonverwerking wordt geboekt:

455	Te betalen bezoldigingen	30,52	
623	Andere personeelskosten	165,48	
5750	aan Kas maaltijdcheques		196,00

Het saldo van rekening 5750 «Kas maaltijdcheques» = 504,00 euro of 72 cheques aan 7,00.

Tweede methode: opbrengstrekening

De bijdragen van de werknemers worden als een opbrengst geboekt:

4550	Te betalen bezoldigingen	30,52	
6230	Andere personeelskosten	196,00	
5750	aan Kas maaltijdcheques		196,00
7400	aan Andere bedrijfsopbrengsten		30,52

Derde methode: aankoop rechtstreeks volledig in kosten

6230	Andere personeelskosten	700,00	
6100	Diensten en leveringen	65,00	
4100	Terug te vorderen btw	7,35	
4400	aan Leveranciers		772,35

Op elke uitdeling van maaltijdcheques wordt de bijdrage van de werknemers op credit van rekening 623 «Andere personeelskosten» geboekt. Op afsluitingsdatum wordt de fysische voorraad maaltijdcheques opgenomen en als volgt geboekt:

5750	Kas maaltijdcheques		
6230	aan Andere personeelskosten		

Begin volgend boekjaar wordt deze boeking teruggenomen.

5.2. Andere extralegale voordelen en diverse personeelskosten

De werkgever kan aan de werknemer nog andere extralegale voordelen toekennen: o.a. ecocheques, sport- en cultuurcheques, geschenkencheques, boekencheques, aankoopbonnen, geschenken in natura verstrekt, sociale hoofdmaaltijden.

Als een reeks spelregels wordt nageleefd worden deze voordelen niet beschouwd als loon en dus niet onderworpen aan de belastingen of aan bijdragen van de sociale zekerheid.

De kosten van bedoelde voordelen worden rechtstreeks geboekt op debet van de rekening 623 «Andere personeelskosten».

Kostenvergoedingen worden eveneens geboekt in de rekeningen 623 «Andere personeelskosten». Hier wordt gedacht aan o.a. reiskosten, sociaal abonnement en mobiliteit, expatvergoedingen, kosten van opleiding en vorming.

Andere personeelskosten omvatten ook o.a. arbeidsgeneeskunde, externe medische diensten, arbeidskledij. Wil men een verdere analyse van de extralegale voordelen en de andere personeelskosten dan moeten afzonderlijke rekeningen worden voorzien in de rekeninggroep 623 «Andere personeelskosten».

5.3. Voordelen van alle aard

Voordelen van alle aard is een fiscaal begrip. In het boekhoudrecht vallen deze voordelen niet onder de definitie van bezoldigingen. Met als gevolg dat de bedragen die op de persoonlijke fiscale fiches van de werknemers vermeld worden als bezoldigingen niet zullen overeenstemmen met de rekening bezoldigingen in de boekhouding. De fiscale kwalificatie slaat uiteindelijk niet op de onderneming maar op een werknemer (CBN-advies 128-8). Voor de boekhoudkundige verwerking van voordelen van alle aard verwijzen wij naar de nieuwsbrief *Pacioli* nr. 216/2006.

6. Ouderdoms- en overlevingspensioenen (rekening 624)

Alleen verzekeringsmaatschappijen of pensioenfondsen, opgericht onder de vorm van een vzw, kunnen aan de verplichtingen inzake rust- en overlevingspensioenen voldoen. Deze maatschappijen of fondsen leggen de nodige voorzieningen aan om hun verbintenissen te kunnen nakomen. De ondernemingen en verenigingen hoeven dus geen voorzieningen aan te leggen daar de bijdragen voor pensioenen deel uitmaken van de totale bijdragen betaald aan de RSZ, die de bijdragen ten gunste van het Rijksfonds voor Pensioenen doorstort (*cf. supra* rekening 621).

In de praktijk zullen ondernemingen en verenigingen alleen moeten instaan voor de verplichtingen in verband met *het brugpensioen*.

De werkgever die gebruik maakt van het conventioneel brugpensioen zal tot de pensioenleeftijd van de betrokken werknemer aanvullende vergoedingen betalen bovenop de werkloosheidsvergoeding. In hoofde van de onderneming of de grote vereniging ontstaat een verplichting die door een voorziening moet gedekt worden.

Er zijn twee soorten van brugpensioenen:

- voltijds conventioneel brugpensioen veronderstelt ontslag door de werkgever en beëindiging van de arbeidsovereenkomst;
- halftijds conventioneel brugpensioen veronderstelt dat een voltijdse werknemer met zijn werkgever een nieuwe arbeidsovereenkomst afsluit.

Hierna antwoorden we op enkele specifieke vragen.

1. Tijdstip waarop de voorziening moet aangelegd worden

De voorziening voor brugpensioen moet aangelegd worden op de dag waarop het ontslag aan de werknemer wordt betekend en bijgevolg niet bij het afsluiten van de collectieve arbeidsovereenkomst waarbij de regeling

wordt uitgevoerd, noch op de dag waarop de werknemer effectief stopt met werken (CBN-advies 107-3bis).

2. Bedrag van de voorziening

Het bedrag van de aan te leggen voorziening moet rekening houden enerzijds met de ouderdom en het sterfterisico van de werknemer (in België heeft iedereen een levensverwachting boven de 65 jaar) en anderzijds met de factor rente.

Wat deze laatste factor betreft, zullen de datum waarop de kost moet worden betaald en de spreiding ervan een weerslag hebben, via actualisatie, bij de rechtstreekse waardering van de te vormen voorziening indien deze datum meer dan één jaar verwijderd is (CBN-advies 107-9).

De waardering door actualisatie is eveneens van toepassing wanneer het geraamde nominale bedrag van de verplichtingen geïndexeerd is (CBN-advies 107-13).

In de praktijk zal beroep gedaan worden op een actuaaris bij een verzekeringsmaatschappij of een sociaal secretariaat.

Per einde van elk boekjaar wordt de voorziening herberekend om rekening te houden met de invloed van de actualisatiefactor op de niet-vernallen renten.

De voorziening wordt op basis van deze herberekening aangepast. Als de begunstigde overlijdt vóór de wettelijke pensioenleeftijd wordt de overblijvende voorziening teruggenomen.

3. Herstructureringsplan

Indien het conventioneel brugpensioen een onderdeel is van een globaal herstructureringsplan kan de kost geraamd worden zoals de voorziening, vervolgens geactiveerd onder de rubriek «Oprichtingskosten», tegengeboekt op rekening 649 en ten laste gelegd van latere boekjaren via afschrijvingen (CBN-advies 123-1).

4. Pseudobrugpensioenen

Wanneer oudere werknemers niet voldoen aan de voorwaarden van het wettelijk brugpensioenstelsel kunnen zij van hun werkgever ook een aanvullende vergoeding ontvangen boven de werkloosheidsuitkering. De modaliteiten van dit systeem kunnen vrij door de partijen worden afgesproken. De aanvullende vergoedingen worden bij betaling rechtstreeks op rekening 624 geboekt.

5. Boeking

Aanleggen van de voorziening en jaarlijkse aanpassingen

6350	Voorzieningen voor pensioenen – toevoeging	
1600	aan Voorzieningen voor pensioenen	

Betaling aanvullende vergoeding en besteding van de voorziening

6240	Ouderdoms- en overlevingspensioenen
550.0	aan Kredietinstellingen R/C
1600	Voorziening voor pensioenen
6351	aan Voorzieningen voor pensioenen – besteding

Overdracht naar herstructureringskosten

2040	Herstructureringskosten
6490	aan Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten en jaarlijkse afschrijving
6300	Afschrijvingen op oprichtingskosten
2049	aan Afschrijvingen op herstructureringskosten

Terugneming van de voorzieningen bij overlijden vóór pensioenleeftijd

1600	Voorziening voor pensioenen
6351	aan Voorziening voor pensioenen – terugneming

6. Halftijds brugpensioen

Het loon toegekend voor de halftijdse arbeidsprestaties wordt geboekt samen met de normale loonbewerking. De aanvullende vergoeding voor het halftijdse brugpensioen geeft aanleiding tot het vormen van een voorziening zoals uiteengezet hierboven onder nummers 1 tot 4. Op de aanvullende vergoedingen wordt een bijzondere RSZ-bijdrage van 32,25% geheven (art. 2 KB 22 maart 2006 (B.S. 31 maart 2006)).

In een latere editie van Pacioli zullen de fiscale aspecten van de personeelskosten besproken worden.

Michel VANDER LINDEN
Erebedrijfsrevisor

Juridische en fiscale aspecten van het aandeelhouderschap: u bezit minstens 20%⁽¹⁾

Eens men over meer dan 25% van de aandelen beschikt, heeft men als aandeelhouder een daadwerkelijke invloed op het voortbestaan en het doel van de onderneming. Ofschoon men nog geen bestuurders kan benoemen en men dus nog geen beleidsbeslissingen kan nemen, kan men verhinderen dat de vennootschap wordt ontbonden of dat de activiteiten van de onderneming veranderen.

U bezit minstens 20%

Recht om de algemene vergadering te laten bijeenroepen

Aandeelhouders die alleen of samen minstens 20% van het kapitaal vertegenwoordigen, hebben het recht om de bestuurders en/of commissaris te dwingen om de algemene vergadering bijeen te roepen en hiervoor vrij agendapunten te bepalen. De algemene vergadering moet binnen de drie weken na het verzoek worden bijeengeroepen. Zoniet, zijn er strafbepalingen van toepassing voor bestuurders/commissaris. Bovendien kunnen

de aandeelhouders dan in kort geding de bijeenroeping vorderen en/of de aanstelling van een voorlopig bewindvoerder vragen.

U bezit meer dan 20%

Blokkering wijziging doel

Een wijziging van het doel van de vennootschap moet met een meerderheid van minstens 80% van de aanwezige stemmen worden goedgekeurd. Met meer dan 20% van de aandelen in uw bezit bent u dus zeker dat u dergelijke wijziging kan blokkeren.

Blokkering inkoop eigen aandelen

U kan ook de inkoop van eigen aandelen door de vennootschap verhinderen, omdat deze beslissing ook met een 80%-meerderheid van de aanwezige stemmen moet worden genomen.

U bezit minstens 25%

Alarmprocedure: ontbinding vennootschap

Indien het netto-actief (eigen vermogen) van de vennootschap ten gevolge van geleden verlies is gedaald tot min-

(1) Dit artikel maakt deel uit van een reeks gepubliceerd in de Vennootschap, www.kluwer.be. Het eerste deel verscheen in Pacioli nr. 295. Het vervolg wordt gepubliceerd in een volgend nummer van Pacioli.

der dan 1/4de van het maatschappelijk kapitaal, moet de algemene vergadering binnen de twee maanden na vaststelling van het verlies samenkomen (of nadat dit krachtens de wet of de statuten had moeten worden vastgesteld). Het bestuursorgaan moet een verslag opstellen, waarin ze ofwel een herstelplan voorlegt ofwel voorstelt om de vennootschap te ontbinden. Aandeelhouders die alleen of samen 25% van de aandelen bezitten, kunnen beslissen tot ontbinding van de vennootschap.

U bezit meer dan 25 %

Blokkering statutenwijzigingen

Over het algemeen moet een wijziging van de statuten van de vennootschap met een meerderheid van minstens 75% van de aanwezige stemmen worden goedgekeurd. Met meer dan 25% van de aandelen in uw bezit bent u dus zeker dat u dergelijke wijziging kan blokkeren. Voorbeelden: wijziging van naam, samenstelling van de raad van bestuur, externe vertegenwoordiging, kapitaalverhoging en -vermindering. Een aantal statutenwijzigingen vereisen een bijzondere meerderheid (bv. doelwijziging).

Vermijden beperking/opheffing voorkeurrecht

Met meer dan 25% van de aandelen kan u de beperking/opheffing van het voorkeurrecht van de bestaande aandeelhouders in geval van kapitaalverhoging door inbreng in geld vermijden, omdat daarvoor een 75%-meerderheid is vereist.

Verhinderen ontbinding vennootschap

Ook de ontbinding van de vennootschap kan u met een participatie van meer dan 25% verhinderen. Die ontbinding kan eventueel plaatsvinden in het kader van de alarmprocedure, nl. indien het netto-actief is gedaald tot onder de helft van het maatschappelijk kapitaal.

U bezit minstens 30 %

Vordering tot uitsluiting

Eén of meer aandeelhouders die alleen of samen minstens 30% van de stemrechten (van een niet-beursgenoteerde vennootschap) bezitten, kunnen om gegronde redenen

voor de rechtbank een vordering instellen tot uitsluiting van een mede-aandeelhouder, nl. dat deze laatste zijn aandelen overdraagt aan eerstgenoemden. De over te dragen aandelen worden gewaardeerd door de rechter (eventueel bijgestaan door een deskundige). Hierbij kan rekening worden gehouden met bestaande afspraken tussen de aandeelhouders (bv. aandeelhoudersovereenkomsten).

U bezit minstens 33 %

Kasgeldvennootschappen

Sinds eind 2006 kunnen nu ook aandeelhouders verantwoordelijk worden gesteld voor de openstaande belastingsschulden van de vennootschap die ze hebben overgedragen. Deze aansprakelijkheid geldt evenwel enkel voor de zgn. «kasgeldvennootschappen».

Met kasgeldvennootschap bedoelen we een vennootschap waarvan 75% van de aandelen bestaat uit vorderingen, cash, geldbeleggingen en financieel vaste activa.

Wanneer 75% van de aandelen van een dergelijke vennootschap binnen een tijdsperiode van één jaar worden overgedragen, dan zijn de aandeelhouders die rechtstreeks of onrechtstreeks over 33% van de aandelen van deze vennootschap beschikken verantwoordelijk voor alle openstaande belastingsschulden van deze vennootschap.

Conclusie

Met meer dan 25% van de aandelen bent u een aandeelhouder waar men rekening moet mee houden. In dat geval oefent u een beslissende stem uit bij een beslissing nopens het voortbestaan van de onderneming of kan u een doelwijziging blokkeren. Bij misbruiken kan u ook een procedure tot uitsluiting inleiden wat een geducht wapen kan zijn (vanaf 30%). Nieuw is ook dat er naast rechten ook plichten kunnen voortvloeien uit het aandeelhouderschap.

Vanaf 33% kan men immers in bepaalde gevallen verantwoordelijk worden gesteld voor de openstaande fiscale schulden. Het is dan ook aangewezen om vanaf dat men een betekenisvolle participatie heeft in een onderneming deze te beheren als een goed huisvader.

Ann DE WILDE en Patrick VANBELLEGHEM
BDO

Noch deze publicatie, noch gedeelten van deze publicatie mogen worden gereproduceerd of opgeslagen in een retrievalssysteem, en evenmin worden overgedragen in welke vorm of op welke wijze ook, elektronisch, mechanisch of door middel van fotokopieën, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De redactie staat in voor de betrouwbaarheid van de in haar uitgaven opgenomen info, waarvoor zij echter niet aansprakelijk kan worden gesteld. **Verantwoordelijke uitgever** : Etienne VERBRAEKEN, B.I.B.F. – Legrandlaan 45, 1050 Brussel, Tel. 02/626 03 80, Fax. 02/626 03 90 e-mail : info@bibf.be, URL : <http://www.bibf.be>. **Redactie** : Gaëtan HANOT, Geert LENAERTS, Maria PLOUMEN, Etienne VERBRAEKEN. **Adviesraad** : Professor P. MICHEL, Professor Emeritus, Universiteit Luik, Professor C. LEFEBVRE, Katholieke Universiteit Leuven.